МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ ДАГЕСТАН
МР «ЦУМАДИНСКИЙ РАЙОН»
МКОУ «ВЕРХНЕГАКВАРИНСКАЯ ШКОЛА-САД»

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
на заседании ШМО	Заместитель директора по УВР	Директор школы-сада
________Муртузалиев М.А.	__________Хасбулаев Ш.М.	__________Исмаилов М.М.
Протокол №___ от «____» ___2023г.	«______»_____2023 г.	Приказ №__ от «___» ___2023г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родная литература»

для 10 класса среднего общего образования

на 2023-2024 учебный год

Составитель: Магомедова Сабижат Магомедовна
Учитель родного языка и литературы

с. Верхнее Гаквари, 2023

Авар адабият

10 класс

34 Саг!ат

Асарал малъизе - 27 с

Калам цебетIезабиялъе - 4 с

Класстун къватIибехун цIали - 3 с

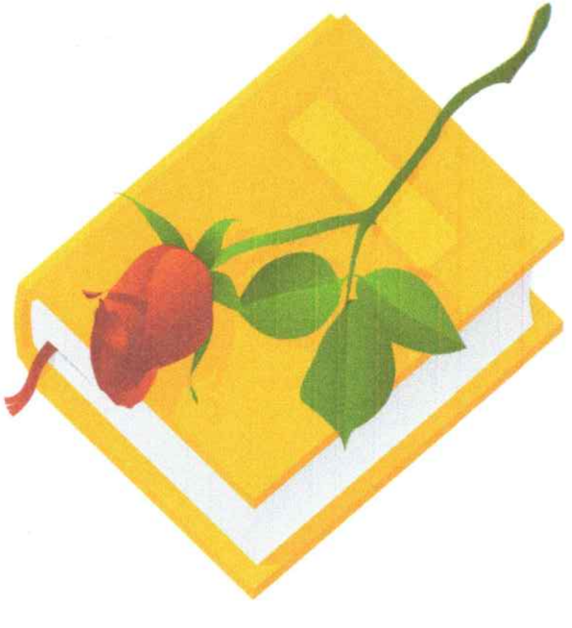

	Дарсил тема	Дарсида гьабулеб хIалтул система	Словарияб хIалтIи	р/хI
	Халкъиялб кIалзул гьунаралъул асарал 5сагIат			
1	Парту ПатIима	Пасихlго цIали,дандекквеял, эпитетал рати,	Хучдул, чархида,къолден, цIаруцIун,айгъир,хъухъизе,чотIахъан, таваккал,хIалухъин, чIимих, магъущал, кьерилал, чапар,мокъокъ,	Гьум 3-9.План гIуцIизе, анализ гьабизе.
2	ГанчIил вас	КочIол тема, идея бати, анализ гьаби.	ТIебси,мусудул,чадир,варани,угьди,хайир, гIунун,	Гьум 10-13.Кесек рекIехъе лъазаби.
3	Гьайбатай Бика	План гIуцIизе	Айгъир,гIоно,партIан,щапизе,гьалгъан, тIелхал,хантIан,роччаде,хъваш-баш,тIваркъи,къвалал,гъастIа,гоган, гьоркьчIел,рогьо,квачI,чукъа,гъап	Гьум 13-15.Анализ гьабизе, бокьараб кесек рекIехъ лъазабизе
4	Надир-шагь щущахъ виххизави	ЦIализе, мацIил хIакъалъулъ кучIдул, кицаби цIализе.	Къиса,галамал, къвагъана,гумпараби,къажар,цIараки, хицIиб,гIакIа,чадирал, къаргъа, гIагилу,хъирмал,хIебу,чалма,чIорто,	Гьум 19-24.ХIасил бицине. Анализ гьабизе.
5	Бахтикал кечI	ЦIализе ва план гIуцIизе	Саргъасалъуй,гъарабагъал,чапар, чIункIби,тIавагьин,гъара,хIакъ,гебегизе, хIехъ,жа,хвенех	Гьум. 24-26 бокьараб кесек бицине.
2с	**Сочинение** Меседил кверализ, меседил сахIищ?			
	18-19 гIасрабазда хъвавулаб адабият 2 сагIат			

1	Гlаймакиса Абубакархlажияв Нахъа гlемер пашманлъила	КечI цIализе, кочIол тема, пикру рагъизе.	Вакъфу,нафакъа,харкъа,бидгlияб, инкар,васвасдизе,къацандизе, милкаб, шагьват,пахру,	Гъум 35-36. Анализ гьабизе 6
2	Гьараклуниса Сагlид Хlамихъ магlу	КечI цIализе.	Тlумав,гlилла, хутlма, ягlпур,гьирал,ичlклал,квербакъи,тавхlид,	Гъум 39-41 Реклеъ лъазабизе
1с	Класстун къватlиб цlали			
	Инхоса Гlалихlажияв 5сагlат			
1	Гlакълудал ралъад	Авторасул гIумру ва тв-во. Аваразул мацl къачlарав рагlул устар Гlалихlажияв вуклин бичlчlизаби. Кечl цIализе.	Бессизе,хlасад,кьерилал,къаргlа,хьоп, квелъ, варани,къадако, хlалухъин, хьибил, кагьанат,хlамабагьадур,къамартlлъи, ригьниб,ярагьине,зиян,цlивурлъи,чlумал,касбу, хъухъ, жагьлу,	Гъум 42-49. Анализ гьабизе
2	Гlадада чlоге	Авторасул насихlатиял асаразе баян кьей.Авторасул поэзиялъул мацlалъул пасихlлъи,камиллъи.	Чlабар, къанабакъ,гъапуллъизе,квенчlел	Гъум49-50. Пасихlго цlализе, Магlнаялъул гъварилъи,гlадатлъи, сипатияб рагlул гьунар бихьизабизе
3	Мукъур сурмияб микки Гъурмадул берцинлъи гlун	Гlадатай магlарулалъул берцинлъи, хlеренлъи, хlалтlулъ бажари, хlурматалъе, гlаданлъиялъе гьунар, къохlехьей, къваклi авторас гвангъун бицунеб куц бихьизаби.	Мукъур,варакъул,тайичу, тату,зарбу, чини, гlамиркlо, Мокъокъ,клlичl,къункъра,жагь,таваккал,лачен, Шавкъ,	Гъум 50-52.Асар хъвараб мацlалъул бицине. Чlужугlадан кlодо гьайи. Пасихlго цIализе.
4	Яс бечедазе кьезе бокьаразде	Чияр гьин кваналел бечедал, мискинзаби гуккулел будун – дибирзаби поэтас къватlир чlвазаруле куц баян гьаби	Сариси,хlасад,гlангур,тавбу,чараб, гъвалдар,чухъа,чарухъал	Гъум 52-53
5	Хъахlаб рас баккиялде	Гlумруялъул диалектияб закон рагъулеб философияб асар.	Къванща,щекl,гьод,къиралзаби,,азнавур,халилат, вазир,бумат,хъулби, нухъа,	Гъум 53-54. Бокьараб кесек реклехъ. Кицабиял алфазал

				лъазаризе.
1с	**Класстун къватIибехун цIали .** Чакар Юсупова «Инхоса ГIалихIажияв»	ГIалихIажиясул асаразулъ критикияб реализм бихьизаби	ХIалуцун,кьочIое,рухIияб,язихъал,гIадилав, саринчи,гIузраби,тIокIкIарал,жугьаби,жигар, жан,къунщби,хIасил,чапар,гьодриниб,мухIканго, шавкъ.	Гьум 60- 66.
	ГIалихIажиясул заманалъул аваразул поэтал 3сагIат			
1	ГIанхил Марин Зигара буго	РухIияб эркенлъиялъе гIоло поэтессаялъ гьабураб къеркьей. Бечелъиялъухъ гIищкъу бичун босулезда, рокьуе хилипазда гьелъ чIвалеб гIайиб. Хъвадарухъаналъул творчество. КочIол мисалияб цIали бихьизаби.	ГIарщ,къоно, хIакъ,чудкал,гIавусди,чарчурал, щинкIизе,сунтIур,лълъурдул,чилла,мусудул, тIул,чалараб,вегьаги,жергъен,	Гьум 69-70
2	Хьаргабиса МухIамадбег ГIонкIкIолги дирги ккараб	Мискинлъиялъул ва эркенлъиялъе гIоло къеркьеялъул тема асторас рагьулеб куц	Цулъарал,цIахIилаб,цIалкIу,гъара,тавхадул, гIондокь,тIех,цIецI,шарбал,хъватаби,	Гьум 71-73
3	Ругъжаса Элдарилав ЧIохъдол ясалде	ЧIужугIадан кIодо гьайи, рухIияб эркенлъи бецци. ЧIужугIаданалъул берцинлъиялъе, цIодорлъиялъе, гIищкъуялъе бетIер къули – бищун тIадегIанаб дин.	ХIасрат,гьаргIиб,паранг,булбул,	Гьум 84-85
	Бакьайчiиса ЧIанкIа (Тажудин) 5сагIат			
1	Гулишатиде	ЧанкIал гIумруялъул ва творчестводул хIакъалъулъ баян кьела. Инсанасул рухIияб гъварилъуде, чиясул напсалде авторас кIвар кьеялъе гIилла.	ХIавраияй,чапана,сан,ахIмар,кIарччамаб,сси, махлукъ,гIанса,явакъит,басма,хъала.гIажизаб, пардав,тIаван,алапа,гIиприт,бахьинаб,рущизе	Гьум 87-91
2	Гулишатиде	Рокьул лирикаялъул хаслъи рагьи		

3	Гъараклунисей	КучIдузул мисалияб цIали бихьизаби. Аслияб тема бати.	Хатlа,маргъалул,хъурайсин,судизе,сагьвиллъи, гlамбар,гlоно,кверхьин,къутlпудул,махlрум,	Гьум 91-94 цlализе, анализ гьаби
4	Тlаде магlарухъе яхизе анищ	Магlарулалъул образ рагьи. Рухlияб бечелъи,гlищкъул гьайбатлъи, мацlалъул пасихlлъи.Лирикияб кочlода чlанкlаца лъураб рухl.	Хъиргъу,гъаргъар,мутагlил,квелъ,чукъби,хьирин, мусанип,чугьен,тайлан,хlужра,хlакъ,итаркlо.	Гьум 94-96. Пасихlго цlализе
5	Ч!анк!ал асаразда т!асан Г!аммлъизабул дарс			
2с	Сочинение « Ч!анк!ал асаразулъ гьайбатай магlарулалъул образ»			
1с	Класстун къватlиб цlали			
	Хъахlабросулъа Махlмуд 5 сагlат			ЦIализе, тема ва пикру рагьизе.
1	Макъу	Хъвадарухъанасул творчество. Диналъ шаригlаталъ гьукъараб чlагояб гlумруялъул рохел, аваданлъи, инсанасул рухlиял тlалабал, хlасрат,къеркьей цlунулеб ярагъ хlисабалда Махlмудица лирикияб кечl цебетlезаби. Рокъуе гурони лагълъи гьабизе ккунгутlи кочlолъ ахlи.	Хведер,отар,гважи,сагьвил,къамар,дакъикъа, гlекl, жундул,пурман,гъункар,хьухь, илхъи,къамар,таж,чукъби,сакъласен,жаннат,варакъ якъут,къиралзаби,къагьвач,бахчаби,ссилияб,хъумуз-аргъан,соно,кор,гlангур,хъундагъ,къарби,	Гьум 97-105 КочIол мисалияб цIали бихьизаби
2	Эбелги ясги	Махlмудил поэзиялъул цlилъи, магlнаялъул гъварилъи, мацlалъул пасихlлъи.	Цlилал,ургьимес,лугби,галан,зарбу,гьиндалда,сси, хункар,гlузру,чабах,ругъун,кваркьи,щунгъар,тулпар, жайран,хьала,гlамбар,таврат,нилъал,син,савпа, пуд,варакъ,хьанч,	Гьум 105-116
3	Гlищкъул цlеца	Авторасул лирикиял кучlдузулъ	Сурмияб,къамахlинчl,жаннатул,хъурайсин,чохтlо,	Гьум 116-118

		пикруялъулги хlасраталъулги хlалуцин. Рекlел хlал борцине тlабигlаталъул берцинлъиялдаса пайда боси.	гlекl,кагlба,накъищал	
4	Рекlел гъаваялъул гъундул рихханин	Махlмудил лирикаялъул художествияб камиллъи, магlнаялъул бечелъи. Халкъияб лирикаялъул бечедал формабазул къучlалда, Махlмудица пасихlлъи бахинабураб борхалъи. Аваразул литературияб мацl цебетlезабиялъулъ поэтас лъураб бутlа.	Гъундул,халилат,сси,къавлу,тlупизе,даждал, макру, хъухъал,щобал,къиралзаби, къасидатал,хиянат	Гъум 119-122 Анализ гъаби
5	Цlадаса Хl «Хъахlабросулъа Махlмуд»	Махlмудил ва Чlанкlал творчествоялъулъ реализм ва романтизм	Муклур,тlимугъ,чухъа,жергъен,сарин,таватур, инкар,гъорочахъди,лъаргъун,мугъ-тlех,махlрум,хъош,болъо,хlокl,чаргъеду, ччиллайдул,	Гъум 123-132.Цlализе
	Чlанкlал ва Махlмудил замалъул поэтал 2сагlат			
1	Этил Гlали Билараб гlакдаде	Гъудуласде -пасихlго цlали. Авторасул асаразул мацlалъул ва хаслъабазул бици.	Гъугъдул,суркlа,бурияб,хъиргъу,цlира,лълъурдул, муд,гъийин, чанагъ,бутl,гугъар,мукъулукъ,тlипа, гlуру, гъелеклlине,щанклlал,габани,варани,гъаплан, тlавагъин,карс,цlиликъверкъ,гlергlерун.	Гъум 133-138.
2	Къохъа Мухlамад «Рагlи кlодо кlал гlемер» «Эркенлъи»	Инхелоса Къ. Рокъул къо.Кундуховасде- асаразул къокъго бици	Къвагъаяб,бугъа,цlцlани,жух,лемаг,щагl, гебеги,рез,тlорахъ,гъод,икълима,харадуниб, квегъизе,гъапулаб, сакал,жаза,лангар,чинари, хlурият,тадбир, таризе	Гъум139-146 Эркенлъи -реклехъ лъазабизе
	Дагъистаналъул халкъазул адабияталдаса. Лезгиязул адабияталдаса.			

	Кочхюралдаса СагIид 2сагIат			Гъум. 147-148
1	Мурсалханасе нагIана	Кочхюралдаса СагIидица лезгиязул литература цебетIеялъе къучI лъей баян гьаби.	РитIухълъи,къисас,мусудул,гъудул, чукъби.чудукал,ссур,жергъен,гьундул,талавур, хIуби,	Гъум 149
2	Дир къисматалъул гьоко	ТIаптарал ханзабазе, гьезул нахъегIанал ишазе авторас кьолеб къимат,	Къисмат,махIрум, гьирал,бис,нур,гьамас,къадар,	
	Ятим Эмин 5сагIат			
1	Огь, нилъер гIумру.Гьаб дунял	Ятим Эминил гIумру ва творческияб нух. Ашугазулаб поэзиялдаса литератураялде вачIин.	РитIухълъи,хьами,нур,рекIкIаб,кIотун,гьир, чурхьарав,къаникье	Гъум. 150-151,пасихIго цIализе
2	Кумек ахIи.Дие ракIбати гьабулезде.	Азербайджаназул классияб поэзиялъ Эминил творчествоялъе гьабураб асар.	ТIах,чалма,тIатIалаго,хIунси,шавкъ,тIокъо, шапакъат,гьир,гьинал ракI,	Гъум. 151-153. ЦIализе, анализ гьабизе
3	Эминил васият.	Миллияб эркенлъиялъе гIоло гьабураб къеркьеялъулъ къеялда ва жанисеб зулму цIикIкIиналда бан, Эминил кучIдузулъ ахирал соназда дунялалдасаго ракI буссарал пашманал бакъназ рагIи.	Ялгъуз,гъудул,хьамал,гIазабал,куцай,	Гъум 153-154.анализ гьабизе
4	Огь, панаяб дуниял	Обществияб гIуцIи ва халкъалъе бугеб гIазаб каки	КIвекIи,хъачIлъи, хIеренлъи,гIунтIи,	Гъум 154-155.анализ гьабизе
5	Гъудулзабазде	ЧIалгIеналъ керен цIуниги,чIагого рукIун мугъ барал гьудулзабазде урхъиялъул ва ургъалил цIурал пикраби загьир гьари.	Къоно,маулхIаят,къадар,некIсиял,	Гъум 156. РекIехъе лъазабизе.
1с	<u>**Класстун къватIиб цIали**</u>			

	Ятим Эминил заманалъул лезгиязул поэтал 2саглат			
1	Мазалиса Гlали Дир ватlан.Ханасде.	Мискинзаби зурулеб общественнияб глуцlи какулел, бечедаздехун классикияб рокьукълъи загьир гьабулел, рес къотlиялъ бетlербахъиялъе къватlире рахъине ккарал мискинзабазул угьди- зигара загьирлъулел асарал	Паркъезе,чиякъав,гlетl,къарумлъи,барахщи,рукьби, тlалъи,рокьукъаб,янгьиз,мукъулукъ,зулмучи,	Гьум 157-158. Пасихlго цlали ва анализ гьаби
2	Ахтиса Хlажи Хlалтlухъанасул глумру. Бице.	Дагъистаналда киналго миллатазул мискиназул къисмат цого букlиналъе гьал асараз гьабулеб нуглъи	Яшав,къурбан,бецlцlулеб,ччун,буругъал,нилъалзукъ, жан,гlажизлъи,жагьилав,къавулъ,шагьи,къадру, годекlан,	Гьум 159-161. Пасихlго цlали ва анализ гьаби
2с	Изложение			
	Лъарагlазул адабиялдаса			
	Йирчи Гъазахъ 4саглат			
1	Сибиралдаса кагъат	Пачаясул туснахъазда бугеб хlалалъул хlакъикъат рагьулел туснахърукъоса ритlарал кагътал.	Гъугъ,гараццl,микки,щукlдул,гьод,къолден,	Гьум 162-163.Анализ гьабизе.. реклехъ 5 к лъазабизе
2	Бихьинчи кинав вукlине кколев?	Къоглаб глумруялъул, рухlияб бечелъиялъул хlакъалъулъ хъварал асарал рагьи	Гlунун,хlара,алхунареб,чергесай,къерун,	Гьум163-164. Анализ гьабизе, дандекквеял, эпитетал ва насихlатал рати
3	Батlияб мех	19 гласруялъул бащалъиялда глурус пачаяс лъарагlлъиялъул ракъалда кверщел гьаби ва гьелдаго цадахъ	Жендола,чаран,тахида,гьансито,хашаб,янгьиз, къавулъ, къадру,хачадизе	Гьум 165-166. Анализ гьаби

		раглабазул бечелъи ва хаслъи бихьизаби.		
2	Бахlарчиясул хlакъалъулъ	Ритlухълъиялъе гlоло къеркьолев бахlарчиясул романтикияб хасияталъул образ рагьи	Боял, асир,угьизе,ччуклел,хъиргъу,	Гьум 175-176.
3	Дица кечl кин ахlилеб? Дица кечl ахlулаан	Мискинзабазул би цlулеб обществияб гlуцlи авторас каки Пасихlго къиматалъе цlализе цlалдохъаби тlами	Бигьаро,саву,чlурхlун,бал,илхъи,цулъараб,хьухь, квелъ,тlимугъ, Чагур, кlалцlи, расен,гlакlа,гlанчlаб,бегавул, Чагьир,гьанта,сарин,ччехlаб,магъало, сияхl,язихъаб, натl,макъар,гъалай,паркъизе,паналъун,тепси	Гьум 176-177
4	Жиб алмасалъ цlер гlадин	Батырайил гlумруялъул ва творческияб нухалъул хlакъалъулъ баян къей.	Хlалухъин,бугlа,пурчlина, гьир,угъдул,хъвани,хъанда,тlирщизе,къили, чlолорхъжо,тайи,рухсун,кулаби,сурпа, саяхъаб,тlехlаб,турут,къвахьи,гlала,икъбал, гамущ.	Гьум 182-184
	Батырайил заманалъул даргиязул поэзия			
	Мунги Ахlмад 1сагlат			
1	Шамилил суд	Авторасул гlумрудул нух. Даргиязул поэзиялдаги мискинзабазул къисмат къваридаб буклин. Шамилил образ рагьи. Гьесул къваклlи ва къохlехьей бихьизаби.	Буюрухъ,гlурхъи, инкар, чабхъад,бо, гъутухъ,чалма, курхьен,махlрум,шагьи,	Гьум 185.Анализ гьаби. Реклехъ лъазабизе.

		дагъистаналъул гӀодоблъиялда капитализмалъул гьоркьорлъаби тӀиритӀи.		
4	ГӀакъиласул сабру биххуларо	Мискинзабазе бугеб зулмуялъул, гьезул гьийин бечедаз цӀцӀуялъул тема рагьи	ХӀалуцине,хӀунси,гӀад,зарра,гьа,чаран,алхен	Гьум 166-167. . Анализ гьаби
1с	Класстун къватӀиб цӀали			
	19 гӀасруялъул ахиралда лъарагӀазул адабият 2 сагӀат			
1	Манай ГӀалибеков Нижер тӀадчагӀи	Пачаяс тӀадтарал цӀиял хӀакимзабазул инжитаб гӀадлу-низам, чамгӀалаб рукӀа-рахъин, хъантӀи,рухӀияб язихълъи, къватӀир чӀвазари	РекӀкӀ,чамгӀалаб,къавм,пудари,чӀандакӀ,самулел, гӀакӀа,питна,гамущ,бахӀри, айгъир,гӀорцӀен,инкар,гавур,мочӀу,хӀалуцараб,щар, мактаб,миллат,мугь,махӀрум	Гьум 168-169.Анализ гьабизе
2	ЗайнулгӀабид Батырмурзаев Халкъалъул цевехъанасде	Эркенлъи босизе, революцияб къеркьеялде ахӀи	ТӀаруге,таваккал,язихъаб,къалде,къуркьи,загьирлъи, цӀахӀилал,	Гьум 173-174. Анализ гьабизе
	Даргиязул адабияталдаса			
	Батырай 4сагӀат			
1	Рокьул кучӀдул	Лирикиял кучӀдузулъ асаралъул хӀалуцин, гӀищкъуялъул нухда дандчӀвалел захӀмалъаби, чӀужугӀадан кӀодо гьайи-дунялалъул тӀагӀам босизе гьукъулеб диналда данде къеркьейлъун букӀин. КигӀан гьитӀинабги гӀищкъул гугьар гвангъун загьир гьабизепоэтас хӀалтӀизарулел художествиял	Чапулеб,гьелегьараб,тӀурччи,гьеду,чурхьи, къанабакь, зани,	Гьум 175.

	Лаказул адабияталдаса 4сагIат			
1	ХIасан Гузунов ГIункIкIги цIулакьоги	Пачаясул чукъбузул ва бакIалъул ханзабазул зулму какараб асар	ГIабу,тIамур,хIажичагIи,кьин,мигь,тIом,кьили, чангит,бекI,чIабар,гьелегьизе, хIухь, инагьди,хьирим,	Гьум 192-193 Къуркълиса Щаза – Къокъал кучIдул. Рокьул кучIдул
2	СагIид Габиев Анищ. Мурад	Зулму тIаса рехизе халкъ ахIун, гьелъул къисматалъул ургъел тIаде босун хъварал асарал	ТIавагьун, къарну,гъат, сиртал,чагур,чIегIергъеду, ричIчIалъ, тIупун, чIчIвагъдей.	Гьум 196-197.
3	Гъарун СагIидов ГъалайчагIи	Роласде бикьун цIализе	МажникI,тIаби,чIорто,манги,вигьун,тумтIагъур, гогьдари, гIодобкъо,хIалхьи,тIатIала, перело,гьир, гьод, бугьтан,инкар,хIеккине, квачIикь, сурсат, тIорщел,даража, нахърател, раччи, рибагьчи, мукъадасаб, сиясат, къасабхана, икьбал, гIодоцараб,	Гьум 198-210
4	Гъарун СагIидов ГъалайчагIи	Роласде бикьун цIализе	Хважаин, сакъатав, напакъа, квартIа, чурхьи, пахъукъебед, назукъаб, гъалайчи, нишадур, хIалцен, гьуърул, къебед,исиблъи, жигар,тумен, къарз, ябучу, бидвихxи, квегъизе, къерхен, жиризе, гъанцIизе, гъаржида,	Гьум 210-222
	ТIабасараназул адабияталдаса			
	Къалухъа Мирза 2сагIат			
1	Ханасе жаваб	Мирзал гIумруялъул баян кьей.ХъантIарал, вахIшиял ханзаби какарал, эркенлъиялде, цолъиялде халкъ ахIиялъул асарал	Багъилаб,уздензаби,пири,харбукъ, тIукъби, хъвехъизе, тулакаб,	Гьум 223-224
2	Халкъалде ахIибай ГIащикъ-булбул	ГIумруялъул къогIаб хIакъикъат рагьун бихьизаби, тIекълъиялде рокьукълъи, эркенлъиялде цIайи, ватIан хиралъиялъул асарал гвангъун рихьизари.	гьужум, тумал,наслаби, булбул,	Гьум 223-224

	Мирзал заманалъул табасараназул поэтал 1сагІат			
1	Кандикалдаса Жигер ЗахІматаб заман 1сагІат	Татиласа Уруж Ле, мискин. Табасараназул кучІдузулъ мискинзабазул кьогІаб къисмат рагьун бихьизаби.	Гьод, къатІра, харцІун, къунтІи, къарумлъи къасдал,нажас, паркъи, жири, лагь, ахІмакъ, гІузру.	Гьум 225-226.Анализ гьабизе. РекІехъ лъазабизе.
1с	**Класстун къватІиб цІали**			
2с	КІудияб ВатІанияб рагъда хварал дагъистаниязул хІакъ-лъ реферат – сочинение хъвазе			

I0 -II классазда тIоритIулел

кIалзулал ва хъвавулал хIалтIабазул аслиял тайпаби

Пасихlго художествияб литература цlали.
Жинца бицине ва хъвазе бугеб хабаралъе – кlалъаялъе план гlуцlи.
Малъараб асаралда яги чанго асаразда тlасан жиндирго пикруги загьир гьабун, сочинениял хlадури (хъванги бицунги)
Цlалдохъабазул жидерго захlматалъул, гьез обществоялъе гьабулеб пайдаяб хlалтlул бицарал творческиял сочинениял хъвай.
Цо яги чанго литературияб асаралда тlасан кlалъай хlадуризе.
Жинцаго цlаларал тlахьазе, хал гьабураб фильмалъе, сценаялда бихьараб пьесаялъе къимат кьезе (рецензия хъвазе)

Лъаялъул ва бажариялъул рахъалъ

I0-II классалъул цIалдохъабазда цере лъолел аслиял тIалабал

ЦIалдохъабазда лъазе ккола:

-Дагъистаналъул литератураялда жаниб 19 гlасруялда ккарал тарихиял лъугьа – бахъиназул хаслъи батизе ва бицине
- поэтазул асаразул хаслъи, миллияб литература цебетlезабиялъулъ гьез лъураб бутlа
гlурус литератураялъул дарсазда малъарал литературияб теориялъул баяназдаса пайда босизе
- рекlехъе лъазаризе рихьизарурал асарал

ЦIалдохъабазда бажаризе ккола:

-хъвадарухъанас рихьизарулел лъугьа – бахъиназул сурат цебечlезабизе
Художествияб хаслъиги хlисабалде босун, малъараб асаралъул анализ гьабизе
-хабарияl, лирикиял, драмаялъул асарал ратlа рахъизе
- асаралъул гlуцlи, лъугьа- бахъиназул рахас героязул образал, сипатияб калам дандекъан, асаралъул идея ва художествияб хаслъи рагьизе гьезул бугеб кlвар батизе
- асаралъул героясул хасият – гlамалалъе къимат кьезе, цо яги чанго асаралъул героял дандеккун, гьезул гlаммал ва хасал рахъал ратизе
- асаралъул герояздехун, гьенир кколел лъугьа-бахъиназдехун авторасул бербалагьи батизе
- малъарал асаралги кьочlое росун, авторасул творчествоялъулги гьесул рухlияб дунялалъулги хурхен чlезабизе
- цlалараб асаралъе жинца кьолеб къимат кьучlаблъун гьарулел хlужжаби рачине
-художествияб асар пасихlго цlализе
-жиндир кlалзулаб ва хъвавулаб кlалъаялъе план гlуцlизе
- батlи-батlиял тайпабазул сочинение данде гьабизе(бицунги хъванги)

X классалда хъвазе мустахlикъал сочинениязул мисалияб тематика.

1. Дагъистаналъул халкъиял кучlдузулъ Ватlан цlуниялъул тема
2. Халкъиял кьалул кучlдузулъ бахlарчиясул образ
3. Ханзабазулги гьезул заманалъул кочlохъабазулги тушманияб гьоркьоблъи букlиналъе гlилла
4. Халкъиял кучlдузулъ жанисел зулмучагlазда данде къеркьеялъул тема
5. Революциялда цересел машгьурал поэтазул пашманаб къисмат
6. Кочхюралдаса Сагlидил, Къалухъа Мирзал, Йирчи Гъазахъил кучlдузулъ ханзабазул образ
7. Инхоса Гlалихlажиясул сатирикиял героял
8. Гlалихlажиясул «Гlакълудал ралъад» абураб поэмаялда рухlияб берцинлъи ва бечелъи борцун бугеб куц
9. Гlалихlажиясул лирикиял кучlдузулъ чlужугlаданалъе кьолеб къимат
10. Гlалихlажиясул асаразулъ захlматалъул тема
11. Гlанхил Маринил ва Къуркълиса Щазал кучlдузулъ талихl къараб рокьул бакънал руклиналъе гlилла
12. Йирчи Гъазахъил ва Батырайил асаразулъ векьарухъанасул къисмат
13. Чlанкlал ва Махlмудил асаразулъ магlарулалъул образ
14. Чlанкlал ва Махlмудил лирикияв героясул реклел хlал рагьизе тlабигlияб сипатазул кlвар
15. Революциялда цебесеб поэзиялдаса бищун дие рокьарал асарал
16. Дир захlмат (школалда, рокъоб, колхоз-совхозазда)
17. Улкаялъе хlажатаб щиб хlалтlи гьабизе дихъа бажарулеб?
18. Дир анищ ккараб махщел
19. Меседил квералищ, меседил сахlищ?
20. Жиндирго гlемlул махl гьечlеб гlарцул къимат букlунареб
21. 19 гlасруялъул рокьул лирикаги динги(Махlмудил, Батырайил, Ятим Эминил, Йирчи Гъазахъил кучlдузул кьучlалда).

Баян: а) классалда тlобитlила 4 сочинение, рокъоб хъвазе кьела 3 сочинение

б) щибаб нухалъ цlалдохъабазе кьела лъабго тема бокьараб тlаса бищун хъвазе